೯ ಸಂಗೀತ ವಾದ್ಯಗಳು

ಚಟುವಟಿಕೆ ೧ ನಿಮ್ಮ ವಾದ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ

ಇವು ಭಾರತೀಯ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಜಾನಪದ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಕೆಲವು ವಾದ್ಯಗಳಾಗಿವೆ. (ಈ ಪುಟದ ಮೇಲಿನ ಬಲ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿರುವ) ಕ್ಯೂಆರ್ ಕೋಡನ್ನು ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ನೀವು ಅವುಗಳ ಧ್ವನಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಬಹುದು.

0337CH09

ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ

ಕೊಳಲು

ಮೃದಂಗಮ್

ತಬಲಾ

ಸಂತೂರ್

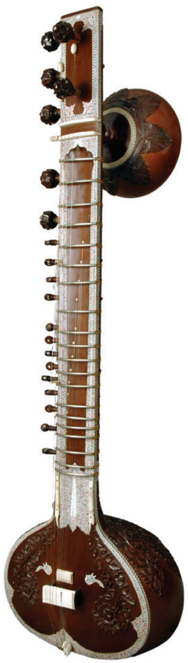
ಸಿತಾರ್

ಸರೋಡ್

ಸಾರಂಗಿ

ಶೆಹನಾಯಿ

ಮಂಜೀರಾ

ಪಖ್ವಾಜ್

ನೀವು ಈ ಮೊದಲು ಯಾವ ವಾದ್ಯಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ?
ನೀವು ಕಲಿತ ಕಾಶ್ಮೀರಿ ಹಾಡಾದ ಬುಂಬ್ರೊದಲ್ಲಿನ ವಾದ್ಯಗಳನ್ನು ನೀವು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದೇ?

ಶಿಕ್ಷಕರ ಟಿಪ್ಪಣಿ
ತರಗತಿಗೆ ಬಂದು ವಿವಿಧ ವಾದ್ಯಗಳನ್ನು ನುಡಿಸಬಲ್ಲ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಗೀತಗಾರರನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿ.

© NCERT not to be republished

ಚಟುವಟಿಕೆ ೨ ಅಡುಗೆಮನೆಯ ವಾದ್ಯಮೇಳ/ಆರ್ಕೆಸ್ಟ್ರಾವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ

ಸಂಗೀತಗಾರರ ಗುಂಪು ವಿವಿಧ ಸಂಗೀತ ವಾದ್ಯಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ನುಡಿಸಿದಾಗ ಮತ್ತು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಮೂಡಿಸಿದಾಗ, ಅದನ್ನು **ವಾದ್ಯಮೇಳ/ಆರ್ಕೆಸ್ಟ್ರಾ** ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಅಡುಗೆಮನೆ ವಾದ್ಯಮೇಳ/ಆರ್ಕೆಸ್ಟ್ರಾವನ್ನು ತಯಾರಿಸಬಹುದೇ?

ಅಡುಗೆಮನೆಯ ವಾದ್ಯಮೇಳ/ಆರ್ಕೆಸ್ಟ್ರಾದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಅಡುಗೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು?

ನಿಮ್ಮ ಅಡುಗೆಮನೆಯ ಆರ್ಕೆಸ್ಟ್ರಾದಲ್ಲಿ, ನೀವು ಈ ಹಿಂದೆ ಕಲಿತ ಉಂದ್ರ ಮೊಜಿಯಾ ಮಾಮಾ, ಕೊಂಕಣಿ ಹಾಡು ಅಥವಾ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಯಾವದಾದರೂ ಹಾಡನ್ನು ನುಡಿಸಬಹುದೇ?

© NCERT not to be republished

ಚಟುವಟಿಕೆ ೩ ಶೇಕರನ್ನು ಮಾಡಿ!

ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತೆ ?

ನೀವು ಬಾಟಲಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ತುಂಬಿಸುತ್ತೀರಿ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ತುಂಬಿಸುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಶೇಕರ್ ವಿಭಿನ್ನ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ನೀವು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳು, ಬೆಣಚುಕಲ್ಲುಗಳು, ಅಮೃತಶಿಲೆ ಅಥವಾ ಬೀಜಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ನೀವೇ ಸ್ವತಃ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ.

ಯಾವ ಧಾನ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಶಬ್ದ ಮಾಡುತ್ತವೆ? ನೀವು ಹೆಚ್ಚು ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದಾಗ ಶೇಕರ್‌ಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಶಬ್ದ ಮಾಡುತ್ತವೆಯೇ?

ಶೇಕರ್‌ಗಳು ಲಯವನ್ನು ರಚಿಸಲು ಬಳಸುವ ವಿವೇಚನಾಶೀಲ ಸಂಗೀತ ವಾದ್ಯಗಳಾಗಿವೆ.
ವಾದ್ಯಗಳನ್ನು ಅಲುಗಾಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ರಚಿಸುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಶೇಕರ್‌ಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಂತಃ ಶೇಕರ್‌ನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು —

- ಒಂದು ಸಣ್ಣ, ಮರುಬಳಕೆ ಮಾಡುವ ಬಾಟಲಿ.
- ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯಷ್ಟು ಒಣ ಬೇಳೆಕಾಳುಗಳು ಅಥವಾ ಧಾನ್ಯಗಳು, ಮಣಿಗಳು, ಬೆಣಚುಕಲ್ಲುಗಳು.
- ಬಣ್ಣ.

ನಿಮ್ಮ ಶೇಕರ್‌ಅನ್ನು ಜೋಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ-

- ಒಂದು ಬಾಟಲಿಯನ್ನು ಒಳಗೆ ಮತ್ತು ಹೊರಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಣಗಿಸಿಡಿ.
- ಒಣ ಬೇಳೆ, ಅಕ್ಕಿ ಅಥವಾ ನಿಮಗೆ ಇಷ್ಟವಾದ ಯಾವುದನ್ನಾದರೂ ಬಾಟಲಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಸಿ. ನೆನಪಿಡಿ, ವಿಭಿನ್ನ ವಸ್ತುಗಳು ವಿಭಿನ್ನ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತವೆ.
- ಬಾಟಲಿಯನ್ನು ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಮುಚ್ಚಿ.
- ಬಾಟಲಿಯ ಹೊರಭಾಗವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿ. ನಿಮ್ಮ ನೆಚ್ಚಿನ ಬಣ್ಣಗಳಿಂದ ಅದನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿ, ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇಲೆ ಗ್ಲಿಟರ್ ಮತ್ತು ಸ್ಟಿಕ್ಕರ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ.
- ಬಾಟಲಿಯನ್ನು ಒಣಗಲು ಬಿಡಿ.
- ನಿಮ್ಮ ಶೇಕರ್ ಬಳಕೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

© NCERT not to be republished

ಚಟುವಟಿಕೆ ೪ ಸಂಗೀತ ವಾದ್ಯಗಳ ಶಬ್ದಗಳು

ನಾವು ಸಂಗೀತ ವಾದ್ಯಗಳನ್ನು ನುಡಿಸಲು ಕಲಿಯುವ ಮೊದಲು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಸಂಗೀತ ವಾದ್ಯಗಳ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಕೇಳೋಣ.

ದಫ್ಲಿ, ದಮ್ರು, ಧೋಲ್, ಧೋಲಕ್, ತಬಲಾ, ಎಡ್ಯೆಕ್ಕಾ, ಚೆಂಡೆ — ಇವುಗಳ ದೇಹಗಳು ಮರ ಅಥವಾ ತಾಮ್ರದಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ ಆದರೆ ಅವುಗಳ ಮುಖಗಳು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ, ಮತ್ತು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಬಲ ಮತ್ತು ಎಡ ಬದಿಗಳಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಕೈಗಳು, ಕೋಲುಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಬಾರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ತವಿಲ್

ಘುಮಟ್

not to be republished NCERT

ಚಟುವಟಿಕೆ ೫

ನಿಮ್ಮ ಸುತ್ತಲಿನ ಹಬ್ಬಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಡ್ರಮ್‌ಗಳನ್ನು ನುಡಿಸುವುದನ್ನು ನೀವು ನೋಡಿರಬಹುದು. ನಾವು ಅವುಗಳ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಕೇಳೋಣ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸಹ ನೋಡೋಣ.

ನ್ಯುವಾಂಗ್ ಡ್ರಮ್

ಧಪ್ಲಿ

ನಗಾರಿ

ಡೊಳ್ಳು

© NCERT not to be republished

ಕೆಲವು ಸಂಗೀತ ವಾದ್ಯಗಳ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಇಲ್ಲಿ ಅಂಟಿಸಿ-

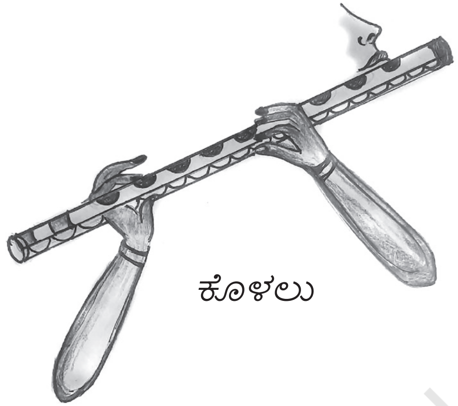
ಕೊಳಲು

ನಾಗಸ್ವರಂ

ಶೆಹನಾಯಿ

ರಣಸಿಂಘ

© NCERT not to be republished

ಚಟುವಟಿಕೆ ೬ ಸಂಗೀತದ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಿ ಮತ್ತು ಕಲಿಯಿರಿ

ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ರಾಗವನ್ನು ಅಥವಾ ಲಯವನ್ನು ಪುನರಾವರ್ತಿಸುವ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ಶಿಕ್ಷಕರ ಟಿಪ್ಪಣಿ
ಮಕ್ಕಳು ಈ ಸ್ವರಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಂಗ್ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ, ಆಕಾರ್ ಮತ್ತು ಅಲಂಕಾರ ಅಥವಾ ಸರ್ಗಮ್ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಡಲಿ. ಯಾವಾಗಲೂ ಚಪ್ಪಾಳೆ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಸಂಗೀತ ವಾದ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಲಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿ.
ಹಾಡುವಾಗ ಉಸಿರಾಟವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿವರಿಸಬಹುದು.

ಇವುಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾದ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ —

ಸ ರ ಗ ಮ ಪ ದ ನಿ ಸ̇

ಸ̇ ನಿ ದ ಪ ಮ ಗ ರೆ ಸ

ಸರೆ ರೆಗ ಗಮ ಮಪ ಪಧ ಧನಿ ನಸ̇

ಸ̇ನಿ ನಿಧ ಧಪ ಪಮ ಮಗ ಗರೆ ರೆಸ

ಸರೆಗ ರೆಗಮ ಗಮಪ ಮಪಧ ಪಧನಿ ಧನಿಸ̇

ಸ̇ನಧ ನಧಪ ಧಪಮ ಪಮಗ ಮಗರೆ ಗರೆಸ

ಸರೆಗಮ ರೆಗಮಪ ಗಮಪಧ ಮಪಧನಿ ಪಧನಿಸ̇

ಸ̇ನಿಧಪ ನಿಧಪಮ ಧಪಮಗ ಪಮಗರೆ ಮಗರೆಸ

© NCERT not to be republished